

XVII Konferencja Dyrektorów ENFSI (Europejskiej Sieci Laboratoriów Kryminalistycznych), Haga, 24–29 maja 2005 r.

Organizatorem tegorocznej Konferencji Dyrektorów ENFSI był holenderski Instytut Kryminalistyki (NFI) w Hadze. Z ramienia Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego KGP w spotkaniu uczestniczyli dyrektor CLK KGP insp. dr inż. Andrzej Filewicz i mgr Agnieszka Łukomska, pracownik Wydziału Organizacji i Postępu Naukowego CLK KGP. Instytut Ekspertyz Sądowych w Krakowie był reprezentowany przez dyrektora IES Aleksandra Głazka, prof. Wojciecha Piekoszewskiego oraz panią Małgorzatę Przybyłek.

W konferencji, trwającej od 24 do 29 maja 2005 r., uczestniczyło ponad 80 osób (dyrektorzy laboratoriów kryminalistycznych i zaproszeni prelegenci) z 30 krajów europejskich.

Niewątpliwie miał na to wpływ budżet przeznaczony na całość przedsięwzięcia: koszt budynku wraz z wyposażeniem sprzętowym i umeblowaniem wyniósł prawie 400 mln euro. Tegoroczną konferencję uświetniło otwarcie nowej siedziby przez Jej Wysokość Królową Beatrix. W uroczystości wzięli również udział przedstawiciele władz miejskich Hagi, policji holenderskiej oraz Ministerstwa

Podczas trzydniowych obrad firmy komercyjne: Qiagen (automatyzacja badań DNA), FEI Company (mikroskopia elektronowa), Perkin Elmer, Applied Biosystems (odczynniki i wyposażenie do badań genetycznych), Forensic Technology (badania balistyczne) itp. miały okazję do prezentacji bogatej oferty sprzętu do badań kryminalistycznych oraz zabezpieczania śladów.

W trakcie spotkania dyskutowano na temat roli kryminalistyki w zwalczaniu terroryzmu. Po fali ataków terrorystycznych w ostatnich latach (Stany Zjednoczone 11 września 2001 r., Madryt 11 marca 2004 r.), tematyka ta nabrała nowego wymiaru i znaczenia, zwłaszcza

Od ubiegłego roku NFI mieści się w nowym budynku, stanowiącym udany mariaż imponującego wyglądu, przestronności i funkcjonalności.

Sprawiedliwości, któremu podlega Instytut, a główny architekt Kees Kaan wygłosił wykład na temat architektonicznych aspektów budynku NFI.

w świetle opracowanego niedawno przez Unię Europejską wieloletniego programu o nazwie „Program Haski”. Program ten przewiduje m.in., że

w niedalekiej przyszłości kluczowym elementem stanie się zapobieganie terroryzmowi, powstrzymywanie jego rozwoju i uwzględnienie w pełni przez państwa członkowskie bezpieczeństwa Unii jako całości. Dla osiągnięcia tego celu bardzo ważne jest opracowanie właściwych europejskich instrumentów prawnych oraz wzmocnienie współpracy pomiędzy odpowiednimi agencjami.

Mając powyższe na uwadze, podczas konferencji ENFSI zaprezentowano następujące referaty:

- „Terroryzm: przeszłość, stan obecny i przyszłość; doświadczenia Irlandii Północnej” – Richard Adams, były dyrektor laboratorium kryminalistycznego w Irlandii Północnej;

- „Madryt w obliczu ataków” – Jose Miguel Otero Soriano, dyrektor Komendy Głównej Policji Naukowej w Hiszpanii;
- „Grupa Szybkiego Reagowania w Holandii: możliwości i ograniczenia” – Peter de Bruyn, szef GSR w NFI, Holandia;
- „Terroryzm, kryminalistyka a prawo” – Hans Nijboer, profe-

sor prawa na Uniwersytecie w Leiden, Holandia;

- „Podejście Unii Europejskiej do zwalczania terroryzmu” – Joaquim Nunes de Almeida, Komisja Europejska.

W swoich wystąpieniach prelegenci zasygnalizowali kilka istotnych problemów. Przede wszystkim zwrócono uwagę na fakt, że coraz wyższy stopień specjalizacji i profesjonalizmu organizacji terrorystycznych skłania do zrewidowania podejścia do tego zjawiska, nie ulega bowiem wątpliwości, że organy ścigania mają obecnie do czynienia z większym zaawansowaniem, kompetencją i innowacyjnością ze strony terrorystów. Zabezpieczanie dowodów i oględziny miejsca ataku terrorystycznego stanowią problem ze względu na wrogie otoczenie (przykład Irlandii Północnej). Do tego typu oględzin należy podchodzić z zachowaniem szczególnych środków ostrożności, np. stosować sprzęt rentgenowski do prześwietlenia dowodów rzeczowych pod kątem wykrycia obecności zainstalowanych wcześniej pułapek z materiałem wybuchowym.

Ponadto w przypadku ataków terrorystycznych dużą przeszkodę w procesie wykryczym stanowi fakt, że terroryści stosują wszelkie dostępne środki ochrony (maski, okrycia na obuwie) niedopuszczające do pozostawienia śladów. Jednocześnie podkreślono, że z uwagi na globalny charakter terroryzmu i skalę zjawiska należy zintensyfikować

wymianę doświadczeń i wiedzy między ekspertami z różnych dziedzin: specjalistów od broni biologicznej, mikrobiologów, toksykologów, ekspertów ds. materiałów nuklearnych/radiologicznych.

Jako wiodąca europejska organizacja, zrzeszająca największe laboratoria kryminalistyczne, ENFSI ma aktywnie włączyć się do walki z terroryzmem poprzez opracowanie projektu dotyczącego koordynacji działań w momencie usuwania skutków ataku i zabezpieczania śladów, co zostało zainicjowane podczas krótkich warsztatów dyskusyjnych w podgrupach.

Według planu strategicznego na lata 2005–2008 ENFSI będzie dążyć do zapewnienia jednolitego rozwoju we wszystkich laboratoriach członkowskich poprzez stosowanie najnowocześniejszych i niezawodnych metod zarówno na poziomie merytorycznym, jak i organizacyjnym. Należy przestrzegać zasad najlepszej praktyki oraz podnoszenia poziomu jakości i nauki. Aby to uzyskać, wszystkie laboratoria są zachęcane do wprowadzania systemów zarządzania przez jakość oraz uzyskiwania akredytacji (obecnie 14 laboratoriów ENFSI posiada normę ISO 17025).

Na zakończenie obrad ustalono miejsce i datę następnej konferencji dyrektorów ENFSI (Helsinki, maj 2006 r.). W przyszłym roku w dn. 13–16 czerwca odbędzie się również Konferencja Akademii Kryminalistyki (EAFS – European Academy of Forensic Science) organizowana pod patronatem ENFSI przez fińskie laboratorium kryminalistyczne w Helsinkach.

Andrzej Filewicz
Agnieszka Łukomska

